

PRÁVO PRE ROPO A OBCE

V PRAXI

Z OBSAHU:

OBCE PRIPRAVUJÚ PO NOVELÁCH
ZÁKONA O ŠTÁTNEJ SPRÁVE V ŠKOLSTVE
A ŠKOLSKEJ SAMOSPRÁVE NOVE
VSEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIA

Hlavný kontrolór a zodpovednosť
subjektov verejnej správy
za hospodárenie s verejnými prostriedkami
a za porušenie finančnej disciplíny

NOVELA ZÁKONNÍKA PRÁCE, PRACOVNÝ POMER
NA URČITÚ DOBU A TRVANIE PRACOVNÉHO POMERU HLAVNEHO KONTROLÓRA

PRACOVNÝ POMER HLAVNEHO KONTROLÓRA OBCE VČERA, DNES A ZAJTRA

Praktické skúsenosti s používaním zákona
o slobode informácií pri činnosti samospráv (II.)

DORUČOVANIE PÍSOMNOSTÍ SPRÁVCU DANE

PRIJEMCA TROV PRIESTUPKOVÉHO KONANIA

OHĽADOVANIE DROBNÝCH STAVIEB, STAVEBNÝCH ÚPRAV
A UDRŽIAVANIE PRAC OBCE (VIII.)

Obce pripravujú po novelách zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve nové všeobecne záväzné nariadenia

Zákonom č. 325/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákonom č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol novelizovaný právny predpis, ktorý je veľmi dôležitý pre obce a regionálne školstvo. Ide o novelu zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. (ďalej len „zákon č. 596/2003 Z. z.“).

Podľa dôvodovej správy k návrhu zákona č. 325/2012 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účelom novely zákona č. 596/2003 Z. z. bolo najmä umožniť územnej samospráve ur-

čovať vo všeobecne záväznom nariadení podrobnosti financovania základných umeleckých škôl, jazykových škôl, materských škôl a školských zariadení, výšku finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku, možnosť navrhnúť aj ďalšie kritériá, ktoré môže územná samospráva zohľadniť pri určovaní tejto výšky a deň v mesiaci, v ktorom územná samospráva poskytne finančné prostriedky neštátnym zriaďovateľom a vlastným školám a školským zariadeniam, riešiť súvislosti vo veci zaradenia, vyradenia a pri zmenách v sieti škôl a školských zariadení, ustanoviť v zákone, v ktorých prípadoch sa pri rozhodovaní postupuje podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v z. n. p., spresniť podmienky výkonu Štátnej školskej inšpekcie, spresniť zloženie rady školy, zjednotiť dĺžku funkčného obdobia riaditeľa, podmienky jeho vymenovania, prerušenie výkonu funkcie riaditeľa a vymenovanie nového

riaditeľa na dobu prerušenia výkonu funkcie riaditeľa.

Podľa dôvodovej správy k návrhu zákona č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov dôvodom novely zákona č. 596/2003 Z. z. je hlavne úprava činnosti orgánov špecializovanej miestnej štátnej správy na úseku školstva.

Podľa zákona č. 596/2003 Z. z., ktorého novelizované ustanovenia nadobudnú účinnosť 1. januára 2013, obce pri prenesenom výkone štátnej správy zriaďujú a zrušujú podľa siete základné školy a pri výkone samosprávy zriaďujú a zrušujú podľa siete základné umelecké školy, materské školy, školské kluby detí, centrá voľného času, zariadenia školského stravovania pre žiakov základných škôl a pre deti materských škôl, jazykové školy pri základných školách, strediská

(pokračovanie na s. 2)

ROČNÍK V.

12/2012

HOSPODÁRENIE

Obce pripravujú po novelách zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve nové všeobecne záväzné nariadenia /1
Ing. Ingrid Veveřková

Hlavný kontrolór a zodpovednosť subjektov verejnej správy za hospodárenie s verejnými prostriedkami a za porušenie finančnej disciplíny /3
Ing. Ingrid Veveřková

PRACOVNÉ PRÁVO

Novela Zákonníka práce, pracovný pomer na určitú dobu

a trvanie pracovného pomeru hlavného kontrolóra /8
Mgr. Ladislav Briestenský

Pracovný pomer hlavného kontrolóra obce včera, dnes a zajtra /14
JUDr. Jozef Tekeli

Z PRÁVNEJ PRAXE

Praktické skúsenosti s používaním zákona o slobode informácií pri činnosti samospráv (II.) /22
JUDr. Artúr Soldán

SPRÁVNE PRÁVO

Doručovanie písomností správcu dane /25
Ing. Katarína Skalová

Prijemca trov priestupkového konania /28
JUDr. Helena Spišiaková

Ohlasovanie drobných stavieb, stavebných úprav a udržiavacích prác obcí (VIII.) /30
JUDr. Helena Spišiaková

NAŠA PORADŇA

Otázky a odpovede /31
Mgr. Ladislav Briestenský

INFORMUJEME

Výber z legislatívy /32

TEMATICKÝ OBSAH

Právo pre ROPO a obce v praxi – ročník 2012 /33

Pracovný pomer hlavného kontrolóra obce včera, dnes a zajtra

V príspevku som sa zamerlal na analýzu inštitútu pracovného pomeru hlavného kontrolóra obce vo svetle troch právnych režimov, ktoré sa dotýkajú hlavných kontrolórov obcí, ktorí v súčasnosti vykonávajú svoju funkciu. V článku sa venujem platnej a účinnej právnej úprave, právnej úprave, ktorá im predchádzala do 31. augusta 2011 a následne analyzujem novú právnu úpravu, ktorá nadobudne účinnosť od 1. januára 2013. Využitím komparatívnej a historickej metódy má článok ponúknuť čitateľovi orientáciu v zložitej a dynamicky sa vyvíjajúcej právnej úprave pracovného pomeru hlavného kontrolóra obce.

Výkon funkcie hlavného kontrolóra obce a zánik výkonu funkcie hlavného kontrolóra obce naráža v praxi na zásadný problém spočívajúci v strete administratívno-právnych a pracovno-právnych inštitútov spojených s právnym postavením hlavného kontrolóra obce. Veľké interpretačné nejasnosti vo vzťahu k právne- mu postaveniu hlavného kontrolóra obce so sebou priniesla novela zákona o obecnom zriadení vykonaná zákonom č. 369/2004 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. s účinnosťou od 1. júla 2004. Touto novelou sa zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p. vypustilo ustanovenie, že: „po uplynutí šesťročného funkčného obdobia hlavného kontrolóra obce sa jeho pracovnoprávny vzťah k obci končí“. Uvedená zmena spôsobila to, že sa v praxi nesprávne prestali rozlišovať dve roviny vzťahov hlavného kontrolóra obce k obci, a to:

1. rovina funkčná, t. j. funkčný vzťah hlavného kontrolóra k obci a
2. rovina pracovnoprávna, t. j. pracovnoprávny vzťah hlavného kontrolóra k obci.

Uvedené dvojaké postavenie hlavného kontrolóra obce vo vzťahu k obci vyplýva zo zvláštneho tzv. „hybridného postavenia“ hlavného kontrolóra v štruktúre miestnej samosprávy. Kým napr. funkcia starostu obce je verejná funkcia, ktorá sa nevykonáva v pracovnom pomere, t. j. starosta teda nie je zamestnancom obce, ale je orgánom obce, hlavný kontrolór obce naopak nie je orgánom obce, ale je odborným voleným zamestnancom obce so špecifickým statusom zameraným na výkon kontroly v podmienkach tej-ktorej obce.

Hlavný kontrolór obce teda nie je orgánom obce, ale je obligatónym zamestnancom obce, z čoho následne vyplýva množstvo odlišností v jeho právnom postavení, ale aj pri realizácii jeho úloh a zákonom zverených kompetencií.

Funkcia hlavného kontrolóra obce teda síce zdanlivo vykazuje znaky verejnej funkcie, napriek tomu nejde o verejnú funkciu, pretože sa vykonáva v pracovnom pomere.

V nadväznosti na túto skutočnosť je na rozdiel od starostov obcí u hlavných kontrolórov obcí potrebné odlišiť skončenie výkonu ich funkcie a skončenie ich pracovného pomeru. (Rozsudok Okresného súdu N. sp. zn. 12C/21/2006 zo dňa 9.11.2006: V konaní bolo preukázané, že obecné zastupiteľstvo odporcu od-

volalo navrhovateľku z funkcie hlavnej kontrolórky obce dňa 29. 11. 2005, čo listom zo dňa 7. 12. 2005 navrhovateľke oznámil odporcu a tiež jej oznámil, že odvolaním z funkcie sa skončil aj jej pracovný pomer. Odvolaním z funkcie však odporcu nemohol s navrhovateľkou ukončiť pracovný pomer. Tento mohol ukončiť len z dôvodov uvádzaných v zákone, a to výpoveďou, dohodou alebo okamžitým skončením pracovného pomeru, ak by na takéto skončenie pracovného pomeru existovali zákonné dôvody.)

V týchto súvislostiach bola nastolená kľúčová otázka, ktorá sa stala neuralgickým bodom diskusií a dlhoročných právnych polemík:

„Má obec uzatvoriť s hlavným kontrolórom obce pracovnú zmluvu na určitú dobu alebo na neurčitý čas?“

Východiskom pre odpoveď na túto otázku je vyriešenie vzťahu troch právnych predpisov:

- zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p. (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“),
- zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v z. n. p. (ďalej len „zákon o výkone práce vo verejnom záujme“) a
- zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v z. n. p. (ďalej len „Zákonník práce“).

Keďže podľa ust. § 18 ods. 1 zákona o obecnom zriadení je hlavný kontrolór obce zamestnancom obce, a ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na neho všetky práva a povinnosti ostatného vedúceho zamestnanca podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon o výkone práce vo verej-

PRACOVNÉ PRÁVO

nom záujme, je nepochybné, že vzťah zákona o obecnom zriadení, zákona o výkone práce vo verejnom záujme a Zákonníka práce je vzťahom *lex specialis* k *lex generalis* (zákona špeciálneho k zákonu všeobecnému), s uplatnením interpretačného pravidla: „*Lex specialis derogat legi generali*“ („zákon špeciálny má prednosť pred zákonom všeobecným“), a to nasledovne:

1. **Zákonník práce,**
2. **zákon o výkone práce vo verejnom záujme** – podľa ust. § 1 ods. 4 sa na pracovnoprávne vzťahy zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme vzťahuje Zákonník práce, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak,
3. **zákon o obecnom zriadení** ako *lex specialis* – aplikovanie Zákonníka práce a zákona o výkone práce vo verejnom záujme teda prichádza do úvahy až vtedy, ak nie je osobitná úprava v samotnom zákone o obecnom zriadení. Ak teda chceme nájsť odpoveď na ľubovoľnú konkrétnu otázku spojenú s pracovným pomerom hlavného kontrolóra obce, musíme si zodpovedať, či je táto konkrétna otázka špeciálne riešená v zákone o obecnom zriadení, alebo nie je.

Ak je osobitná úprava konkrétneho inštitútu obsiahnutá v špeciálnom predpise, ktorým je na účely pracovnoprávneho postavenia hlavného kontrolóra obce zákon o obecnom zriadení, tak má táto osobitná úprava prednosť a vylučuje použitie všeobecnej pracovnoprávnej úpravy obsiahnutej v zákone o výkone práce vo verejnom záujme a v Zákonníku práce. V súčasnosti je podľa platnej právnej úpravy tomu tak napr. pri inštitúte platových pomerov hlavného kontrolóra obce.

Ak však zákon o obecnom zriadení osobitnú pracovnoprávnu úpravu konkrétneho inštitútu neobsahuje, je potrebné sa riadiť ustanoveniami všeobecných pracovnoprávných predpisov, t. j. zákonom o výkone práce vo verejnom záujme a Zákonníkom práce.

Ak teda hľadáme odpoveď na základnú otázku, či obec má uzatvoriť s hlavným kontrolórom obce pracovnú zmluvu na určitú dobu alebo na neurčitý čas, musíme pokračovať v skúmaní, či zákon o obecnom zriadení obsahuje osobitnú úpravu inštitútu skončenia pracovného pomeru hlavného kontrolóra obce alebo ju neobsahuje.

„Naša“ otázka a predmet skúmania prešli od 1. júla 2004 tromi právnymi režimami. Uvedený legislatívny vývoj negatívnym spôsobom ovplyvnil stabilitu pracovnoprávných vzťahov hlavných kontrolórov obcí. Za účelom výkladu tejto interpretačne zložitej problematiky je preto u hlavných kontrolórov, ktorí v súčasnosti vykonávajú svoju funkciu, potrebné rozlišovať tieto tri právne režimy:

- **právny režim v období od 1. júla 2004**, t. j. od účinnosti zákona č. 369/2004 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a o zmene a doplnení niektorých zákonov **do 31. augusta 2011**, t. j. do účinnosti novely Zákonníka práce č. 257/2011 Z. z.,
- **právny režim od 1. septembra 2011**, t. j. od účinnosti novely Zákonníka práce č. 257/2011 Z. z. **do 31. decembra 2012**, t. j. do účinnosti novely zákona o obecnom zriadení vykonanej zákonom č. 361/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niekto-

ré zákony s účinnosťou od 1. januára 2013,

- **právny režim od 1. januára 2013**, t. j. od účinnosti novely zákona o obecnom zriadení vykonanej zákonom č. 361/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Právny režim v období od 1. júla 2004 do 31. augusta 2011

Po nadobudnutí účinnosti novely zákona o obecnom zriadení č. 369/2004 Z. z. s účinnosťou od 1. júla 2004, ktorou sa zo zákona o obecnom zriadení vypustilo ustanovenie, že po uplynutí šesťročného funkčného obdobia hlavného kontrolóra obce sa jeho pracovnoprávny vzťah k obci skončí, **zákon o obecnom zriadení neobsahoval v období od 1. júla 2004 do 31. augusta 2011 špeciálnu právnu úpravu inštitútu skončenia pracovného pomeru hlavného kontrolóra obce, pričom tento stav absencie špeciálnej úpravy pretrval aj neskôr v nasledujúcom právnom režime až do 31. decembra 2012.**

Zákomom o obecnom zriadení v ust. § 18a ods. 5 zakotvenú dĺžku funkčného obdobia: „*Hlavného kontrolóra volí obecné zastupiteľstvo na šesť rokov.*“, je potrebné v zmysle vyššie uvedeného rozlíšenia funkčnej roviny a pracovnoprávnej roviny vzťahov hlavného kontrolóra obce k obci striktno vzťahovať iba na funkčný vzťah hlavného kontrolóra obce k obci a v žiadnom prípade nie na riešenie pracovnoprávneho statusu hlavného kontrolóra obce.

Rovnaký záver pertraktovala odborná literatúra, podľa ktorej dĺžka funkčného obdobia hlavného kontrolóra, podľa zákona o obec-

nom zriadení, nebola určujúca pre trvanie pracovnoprávneho vzťahu hlavného kontrolóra obce, uzavretého na základe príslušných ustanovení Zákonníka práce, v spojitosti so zákonom o výkone práce vo verejnom záujme. Zákon o obecnom zriadení v tomto období neriešil otázky ukončenia pracovnoprávneho vzťahu hlavného kontrolóra obce. V odbornej literatúre sa však napriek tejto ustálenej interpretácii v minulosti (do účinnosti novely Zákonníka práce č. 257/2011 Z. z. 1. septembra 2011) objavili aj opačné právne názory, podľa ktorých bola daná možnosť uzavretia pracovnej zmluvy u hlavného kontrolóra obce na celé funkčné obdobie, teda až na 6 rokov, a to vzhľadom na osobitnú právnu úpravu v zákone o obecnom zriadení.

Ak teda zotrváme na už v súčasnosti ustálenom právnom názore (napriek niektorým odlišným právnym názorom), že zákon o obecnom zriadení ako *lex specialis* neobsahoval počas prvých dvoch uvádzaných právnych režimov, t. j. v období od 1. júla 2004 do 31. decembra 2012 osobitnú úpravu inštitútu skončenia pracovného pomeru hlavného kontrolóra obce, bolo sa potrebné už pri uzatváraní pracovnej zmluvy hlavného kontrolóra obce v otázke skončenia pracovného pomeru hlavného kontrolóra obce riadiť všeobecnými pracovnoprávnymi predpismi, teda najmä Zákonníkom práce (výklad o spôsoboch skončenia pracovného pomeru hlavného kontrolóra obce na neurčitý čas pozri nižšie – v druhom právnom režime účinnom od 1. septembra 2011 do 31. decembra 2012).

Keďže po celú šesťročnú dobu výkonu funkcie hlavného kontrolóra obce musí byť zachovaný pracovnoprávny vzťah hlavného kontrolóra k obci na základe pracovnej zmluvy, **bolo počas prvé-**

ho právneho režimu od 1. júla 2004 do 31. augusta 2011, t. j. do nadobudnutia účinnosti novely Zákonníka práce vykonanej zákonom č. 257/2011 Z. z. nevyhnutné, aby obec vždy uzatvorila s hlavným kontrolórom obce pracovnú zmluvu na neurčitý čas. Podľa vtedajšej všeobecnej pracovnoprávnej úpravy bolo možné v zmysle § 48 ods. 2 a 6 Zákonníka práce totiž pracovný pomer na určitú dobu dohodnúť najdlhšie na dva roky.

Pracovný pomer na určitú dobu bolo možné predĺžiť alebo opätovne dohodnúť v rámci dvoch rokov najviac dvakrát. Ďalšie predĺženie alebo opätovné dohodnutie pracovného pomeru na určitú dobu do dvoch rokov alebo nad dva roky bolo možné, aj ak išlo o zamestnanca, o ktorom to ustanovuje zákon alebo medzinárodná zmluva. Uzatvorenie pracovného pomeru s hlavným kontrolórom obce na určitú dobu v tomto období znamenalo porušenie zákonných podmienok stanovených pre pracovné pomery na určitú dobu a teda uplatnenie fikcie, že ide o pracovný pomer na neurčitý čas. Podľa § 48 ods. 1 Zákonníka práce totiž: „*Pracovný pomer je dohodnutý na neurčitý čas, ak ... v pracovnej zmluve alebo pri jej zmene neboli splnené zákonné podmienky na uzatvorenie pracovného pomeru na určitú dobu ...*“ Z uvedeného dôvodu hrozili u množstva hlavných kontrolórov obcí, ktorí mali pracovný pomer uzavretý na určitú dobu, po skončení ich funkčného obdobia, spory z neplatného skončenia pracovného pomeru. Z dôvodu, že išlo o častý aplikačný problém odborná literatúra odporúčala v záujme predísť tomuto riziku, aby dotknutí účastníci pracovnoprávneho vzťahu zväžili dohodu o zmene pracovných podmienok na zmenu pracovného pomeru na neurčitý čas.

Právny režim od 1. septembra 2011 do 31. decembra 2012

V období tohto právneho režimu zákon o obecnom zriadení tak tiež (t. j. rovnako ako aj v predchádzajúcom období od 1. júla 2004 do 31. augusta 2011) neobsahoval špeciálnu právnu úpravu inštitútu skončenia pracovného pomeru hlavného kontrolóra obce.

Zmenou Zákonníka práce s účinnosťou od 1. septembra 2011 však došlo k zmene koncepcie uzatvárania pracovných zmlúv na určitú dobu. Podľa novelizovaného § 48 ods. 2 Zákonníka práce „*Pracovný pomer na určitú dobu možno dohodnúť najdlhšie na tri roky. Pracovný pomer na určitú dobu možno predĺžiť alebo opätovne dohodnúť v rámci troch rokov najviac trikrát.*“ Vo vzťahu k hlavnému kontrolórovi obce bolo však výraznejšou zmenou zakotvenie nového pravidla v § 48 ods. 4 písm. d) podľa ktorého: „*Ďalšie predĺženie alebo opätovné dohodnutie pracovného pomeru na určitú dobu do troch rokov alebo nad tri roky (poznámka autora: od 1. januára 2013 sa slová „do troch rokov alebo nad tri roky“ nahrádzajú slovami „do dvoch rokov alebo nad dva roky“)* je možné z dôvodu vykonávania prác dohodnutých v kolektívnej zmluve.“ Zo Zákonníka práce bolo teda vypustené pôvodné ustanovenie spôsobujúce nesprávne právne názory a chybnú aplikačnú prax; § 48 ods. 6, podľa ktorého: „*Ďalšie predĺženie alebo opätovné dohodnutie pracovného pomeru na určitú dobu do dvoch rokov alebo nad dva roky bolo možné, aj ak išlo o zamestnanca, o ktorom to ustanovuje zákon alebo medzinárodná zmluva.*“ Táto zmena sa uskutočnila na základe judikatúry Súdneho dvora Európskej únie s odôvodnením, že sa nepovažuje za objektívne, ak zákon splnomocní iný zákon, aby mohlo dôjsť k uzatvoreniu pracovného pomeru na určitú dobu.

Obec ako zamestnávateľ mohla teda s odborovou organizáciou

dojednať v kolektívnej zmluve, že vo vzťahu k výkonu práce hlavným kontrolórom obce je možné predĺženie alebo opätovné dohodnutie pracovného pomeru na určitú dobu aj nad tri roky. Dôvod na predĺženie alebo opätovné dohodnutie pracovného pomeru sa následne uviedol v pracovnej zmluve.

Novela Zákonníka práce s oporou v Smernici Rady EÚ 1999/70/ES z 28. júna 1999 o rámcovej dohode o práci na určitú dobu zvýraznila dôležitý vplyv sociálnych partnerov na to, aby boli pracovné pomery na určitú dobu uzatvárané v prípadoch, keď je to v súlade s potrebami a záujmami zamestnávateľov aj zamestnancov.

Použitie pravidla zakotveného v § 48 ods. 4 písm. d) Zákonníka práce vo vzťahu k hlavnému kontrolórovi obce je vzhľadom na nový právny režim špeciálnej pracovno-právnej úpravy skončenia pracovného pomeru hlavného kontrolóra obce v zákone o obecnom zriadení účinnnej od 1. januára 2013 **právne bezvýznamné, resp. nadbytočné.**

Ak obec nevyužila túto možnosť dojednať s odborovou organizáciou v kolektívnej zmluve vo vzťahu k hlavnému kontrolórovi obce, ďalšie predĺženie alebo opätovné dohodnutie pracovného pomeru na určitú dobu aj nad tri roky, a to tak, aby bola pracovným pomerom na určitú dobu pokrytá celá doba výkonu funkcie hlavného kontrolóra obce, **tak v takom prípade bola obec povinná s hlavným kontrolórom obce uzatvoriť pracovnú zmluvu na neurčitý čas.** V takejto situácii po zániku výkonu funkcie hlavného kontrolóra obce z niektorého z dôvodov uvedených v § 18a ods. 8 zákona o obecnom zriadení pracovný pomer hlavného kontrolóra obce automaticky neskončil a bolo ho potrebné ukončiť v súlade s platnou

právnu úpravou obsiahnutou v Zákonníku práce.

Do úvahy prichádzali viaceré alternatívy skončenia pracovného pomeru na neurčitý čas:

Skončenia pracovného pomeru dohodou alebo výpoveďou zo strany zamestnávateľa

Keďže najčastejšie výkon funkcie hlavného kontrolóra obce zaniká „prirodzene“, t. j. uplynutím jeho funkčného obdobia, tak v tomto prípade prichádzalo do úvahy skončenie pracovného pomeru **dohodou podľa § 60 Zákonníka práce alebo výpoveďou podľa § 63 ods. 1 písm. d) bod 1 Zákonníka práce** z dôvodu, že zamestnanec prestal spĺňať predpoklady ustanovené právnymi predpismi na výkon dohodnutej práce. V uvedenom prípade si bol zamestnávateľ povinný voči zamestnancovi (t. j. bývalému hlavnému kontrolórovi obce) splniť tzv. ponukovú povinnosť v zmysle § 63 ods. 2 Zákonníka práce a ponúknuť bývalému hlavnému kontrolórovi obce inú vhodnú prácu. Ak zamestnávateľ nemal možnosť zamestnanca ďalej zamestnávať, a to ani na kratší pracovný čas v mieste, ktoré bolo dohodnuté ako miesto výkonu práce, alebo zamestnanec nebol ochotný prejsť na inú pre neho vhodnú prácu, ktorú mu zamestnávateľ ponúkol, bola obec povinná pridelovať počas dvojmesačnej výpovednej doby podľa § 62 ods. 4 Zákonníka práce bývalému hlavnému kontrolórovi obce vhodnú prácu zodpovedajúcu jeho zdravotnej spôsobilosti, jeho schopnostiam a kvalifikácii. Výpovedná doba začíjala plynúť od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po doručení výpovede a skončila sa uplynutím posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca. Ak obec nebola spôsobilá bývalému hlavnému kontrolórovi obce pridelovať takúto vhodnú prácu ani počas výpovednej doby, išlo o tzv.

inú prekážku v práci na strane zamestnávateľa a zamestnávateľ bol počas tejto doby povinný poskytnúť zamestnancovi náhradu mzdy podľa § 142 ods. 3 Zákonníka práce v sume jeho priemerného zárobku.

Výpoveďou podľa § 63 ods. 1 písm. d) bod 1 mohla obec skončiť pracovný pomer s bývalým hlavným kontrolórom obce aj v prípade, ak došlo k zániku výkonu jeho funkcie odvolaním, právoplatným pozbavením alebo obmedzením spôsobilosti na právne úkony, právoplatným odsúdením za úmyselný trestný čin alebo právoplatným odsúdením za trestný čin, ak výkon trestu odňatia slobody nebol podmienenečne odložený alebo začatím vykonávania funkcie nezlučiteľnej s funkciou hlavného kontrolóra.

Skončenie pracovného pomeru výpoveďou zo strany zamestnanca

Výpoveďou mohol samozrejme skončiť pracovný pomer aj zamestnanec. Ak výpoveď dával zamestnanec, ktorého pracovný pomer u zamestnávateľa ku dňu doručenia výpovede trval najmenej jeden rok, výpovedná doba bola dva mesiace, inak jeden mesiac. Ak bývalý hlavný kontrolór obce, ktorého výkon funkcie zanikol, napr. vzdaním sa funkcie, nezotrval počas plynutia výpovednej doby u zamestnávateľa, zamestnávateľ mal podľa § 62 ods. 3 Zákonníka práce právo na peňažnú náhradu v sume priemerného zárobku tohto zamestnanca za jeden mesiac, ak sa na tejto peňažnej náhrade dohodli v pracovnej zmluve; dohoda o peňažnej náhrade musela byť písomná, inak bola neplatná.

Okamžité skončenie pracovného pomeru

Obec mohla skončiť podľa § 68 ods. 1 Zákonník práce pracovný pomer s bývalým hlavným kon-

trolórom obce aj okamžite, ale iba vtedy, ak:

- výkon jeho funkcie zanikol odvolaním z funkcie z dôvodu závažného porušenia povinnosti zamestnanca, alebo
- výkon jeho funkcie zanikol nadobudnutím právoplatnosti rozsudku, ktorým bol odsúdený za úmyselný trestný čin.

Z týchto istých dôvodov mohol zamestnávateľ skončiť pracovný pomer so zamestnancom aj výpovedou podľa § 63 ods. 1 písm. e) Zákonníka práce.

Okamžite mohol podľa § 69 ods. 1 Zákonníka práce skončiť pracovný pomer s obcou aj bývalý hlavný kontrolór obce, ale len vtedy, ak výkon jeho funkcie zanikol vzdaním sa funkcie a

- podľa lekárskeho posudku nemohol ďalej vykonávať prácu bez vážneho ohrozenia svojho zdravia a zamestnávateľ ho nepreradil do 15 dní odo dňa predloženia tohto posudku na inú pre neho vhodnú prácu,
- zamestnávateľ mu nevyplatil mzdu, náhradu mzdy, cestovné náhrady, náhradu za pracovnú pohotovosť, náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca alebo ich časť do 15 dní po uplynutí ich splatnosti,
- bol bezprostredne ohrozený jeho život alebo zdravie.

Hoci išlo praxi iba o mimoriadne ojedinelé situácie, odborná literatúra odporúča vykonať z časového hľadiska oba prejavy vôle, t. j. vzdanie sa funkcie a okamžité skončenie pracovného pomeru v jednom okamihu.

Skončenie pracovného pomeru smrťou zamestnanca

V prípade smrti hlavného kontrolóra obce zanikol v súlade s § 59 ods. 4 Zákonníka práce pracovný pomer smrťou zamestnanca.

Dohoda o zmene pracovnej zmluvy

Samozrejme, v prípade, ak bola na oboch zmluvných stranách, t. j. na strane zamestnanca aj na strane zamestnávateľa vôľa pokračovať v pracovnom pomere za zmenených podmienok, prichádzala do úvahy **dohoda o zmene pracovnej zmluvy** podľa § 54 Zákonníka práce, najmä čo sa týka druhu vykonávanej práce podľa pracovnej zmluvy.

Právny režim od 1. januára 2013

Zákonom č. 361/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony s účinnosťou od 1. januára 2013 (ďalej aj len „novela účinná od 1. januára 2013“) sa novelizoval Článkom II. aj zákon o obecnom zriadení.

Novela účinná od 1. januára 2013 po vyše ôsmich rokoch opätovne inkorporovala do zákona o obecnom zriadení špeciálnu právnu úpravu inštitútu skončenia pracovného pomeru hlavného kontrolóra obce. Špeciálna právna úprava skončenia pracovného pomeru hlavného kontrolóra obce v zákone o obecnom zriadení má teda prednosť pred všeobecnými ustanoveniami Zákonníka práce v zmysle vyššie citovanej zásady „*Lex specialis derogat legi generali*“ („zákon špeciálny má prednosť pred zákonom všeobecným“).

V tomto príspevku predkladaná analýza má ponúknuť základnú interpretačnú pomôcku v okamihu, keď schválená novela vstupuje do účinnosti.

Od 1. januára 2013 sa § 18a zákona o obecnom zriadení dopĺňa novým odsekom 11, ktorý znie: „**Dňom zániku výkonu funkcie hlavného kontrolóra zaniká aj jeho pracovný pomer.**“

Ustanovením § 18a zákona o obecnom zriadení zákonodarca *de iure* „zrovnoprávnil“ všetkých hlavných kontrolórov obcí, ktorým vznikol pracovný pomer pred 1. januárom 2013, a to tým, že sa im bez ohľadu na to, či majú uzatvorený pracovný pomer na určitú dobu alebo na neurčitý čas, skončí tento ich pracovný pomer dňom zániku výkonu funkcie hlavného kontrolóra.

Konštatujem, že toto prechodné ustanovenie, ktoré vykazuje charakter **nepravej retroaktivity**, má ambíciu odstrániť doterajšie nerozumenia aplikačnej praxe ohľadne uzatvárania pracovných pomerov hlavných kontrolórov obcí. Ako som už totiž už uviedol, doterajšia platná právna úprava na úseku skončenia pracovného pomeru hlavného kontrolóra obce bola pre obecné samosprávy interpretačne náročná a množstvo obecných samospráv nerešpektovalo platnú právnu úpravu a právnu interpretáciu tak, ako som ju opísal vyššie v rámci prvého a druhého právneho režimu. Dôsledkom toho je skutočnosť, že s hlavnými kontrolórmii obcí sa uzatvárali častokrát pracovné zmluvy na určitú dobu v rozpore so zákonom, tak ako som to uviedol pri vysvetlení v rámci prvého a druhého právneho režimu.

Zjednodušene povedané, zákonodarca novelou účinnou od 1. januára 2013 v prenesenom slova zmysle vo vzťahu k chybnjej aplikačnej praxi „vycítil stôl“, a tým deklaruje snahu začať v otázke pracovných pomerov hlavných kontrolórov „odznova“.

Nová právna úprava vo vzťahu k skončeniu pracovného pomeru nerozlišuje ani medzi hlavnými kontrolórmii, u ktorých po 1. januári 2013 pôjde o ich „prvý“ výkon funkcie, t. j. ktorí k 31. decembru 2012 nevykonávali funkciu hlav-

ného kontrolóra obce a hlavnými kontrolórmí, ktorí sú k termínu 31. decembra 2012 vo výkone funkcie hlavného kontrolóra obce.

Z uvedeného vyplýva, že po 1. januári 2013 je teda vo vzťahu k okamihu a spôsobu zániku pracovného pomeru hlavného kontrolóra právne irelevantné, či osoba vykonávala funkciu hlavného kontrolóra obce aj pred 1. januárom 2013 alebo nie. Obom týmto skupinám, t. j. všetkým hlavným kontrolórom po 1. januári 2013 zanikne pracovný pomer dňom zániku výkonu ich funkcie.

Z novely účinnej od 1. januára 2013 teda vyplýva, že vo vzťahu k hlavnému kontrolórovi obce zákonodarca explicitne (výslovne) zaviedol osobitný dôvod skončenia pracovného pomeru, pričom týmto dôvodom je zánik výkonu jeho funkcie niektorým zo spôsobov podľa ust. § 18a ods. 8 zákona o obecnom zriadení.

Na základe vyššie uvedenej komplexnej analýzy pracovnoprávných inštitútov a administratívno-právných inštitútov, teda s účinnosťou od 1. januára 2013 budú obce uzatvárať s hlavnými kontrolórmí obcí pracovné zmluvy na neurčitý čas, avšak s tým zásadným rozdielom oproti prvým dvom doterajším právnym režimom, že takéto pracovný pomer nebude potrebné a ani možné ukončiť podľa všeobecnej pracovnoprávnej úpravy obsiahnutej v Zákonníku práce (výklad o spôsoboch skončenia pracovného pomeru hlavného kontrolóra obce na neurčitý čas pozri vyššie – v právnom režime účinnom od 1. septembra 2011 do 31. decembra 2012). Ukončenie pracovného pomeru hlavného kontrolóra obce niektorým zo všeobecných spôsobov skončenia pracovného pomeru podľa Zákonníka práce po 1. januári 2013 nie je potrebné a ani možné z toho dôvodu,

že pracovný pomer hlavného kontrolóra zaniká *ex lege*, t. j. priamo zo zákona.

Z uvedeného vyplýva, že pracovný pomer hlavného kontrolóra založený na neurčitý čas zanikne *ipso facto* (automaticky, tým samým) okamihom zániku výkonu funkcie hlavného kontrolóra obce bez potreby uskutočnenia akéhokoľvek pracovnoprávneho úkonu, či už zo strany obce alebo zo strany hlavného kontrolóra obce.

V prípade opätovného zvolenia osoby do funkcie hlavného kontrolóra obce už prirodzene s takouto osobou nebude potrebné uzatvárať novú pracovnú zmluvu, keďže táto bude založená na neurčitý čas.

Do úvahy bude v niektorých prípadoch prichádzať iba dodatok k pracovnej zmluve, napr. pri zmene rozsahu úväzku hlavného kontrolóra obce na nové funkčné obdobie.

Citované a takto analyzované konečné znenie ustanovenia § 18a ods. 11 zavedené novelou účinnou od 1. januára 2013 je však výsledkom pozmeňujúcich návrhov uskutočnených v priebehu legislatívneho konania k návrhu zákona č. 361/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v z. n. p., a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Výslednej dikcii § 18a predchádzal pôvodný návrh novely účinnej od 1. januára 2013, ktorý vyvolal už v štádiu návrhu rozsiahle diskusie.

Z uvedeného dôvodu vyvolanej neistoty v komunite hlavných kontrolórov obcí uvádzam pre úplnosť aj pôvodný návrh ustanovení novely účinnej od 1. januára 2013, ktoré sa mali stať obsahom zákona o obecnom zriadení a mali ovplyvniť pracovnoprávne postavenie hlavných kontrolórov obcí.

Pôvodný návrh novely

Pôvodný návrh novely ust. § 18a ods. 11 neobsahoval. Od 1. januára 2013 sa v § 18a ods. 6 zákona o obecnom zriadení mali na konci pripojiť tieto vety: „*Pracovný pomer na určitú dobu možno dohodnúť najdlhšie na šesť rokov. Ak je hlavný kontrolór zvolený aj na nasledujúce funkčné obdobie, pracovný pomer na určitú dobu možno predĺžiť najviac o šesť rokov alebo opätovne dohodnúť najdlhšie na šesť rokov.*“

Nová kompletná dikcia § 18a ods. 6 zákona o obecnom zriadení teda mala znieť: „*Hlavnému kontrolórovi vzniká po zvolení nárok na uzavretie pracovnej zmluvy s obcou. Pracovný pomer možno dohodnúť aj na kratší pracovný čas, ktorého dĺžku určí obecné zastupiteľstvo pred vyhlásením voľby kontrolóra. Pracovný pomer na určitú dobu možno dohodnúť najdlhšie na šesť rokov. Ak je hlavný kontrolór zvolený aj na nasledujúce funkčné obdobie, pracovný pomer na určitú dobu možno predĺžiť najviac o šesť rokov alebo opätovne dohodnúť najdlhšie na šesť rokov.*“

Návrh novely navyše k úprave účinnej od 1. januára 2013 vo vzťahu k hlavným kontrolórom obcí obsahoval nové prechodné ust. § 30e zákona o obecnom zriadení v znení: „*Pracovný pomer hlavného kontrolóra, ktorý vznikol pred 1. januárom 2013, sa skončí dňom zániku jeho funkcie.*“

Negatívne hodnotím skutočnosť, že zákonodarca pri tak zložitej problematike v dôvodovej správe vôbec nepopísal úmysel zákonodarcu, ktorý chcel navrhovanou zmenou dosiahnuť. Dôvodová správa v znení „*Navrhuje sa vymedziť maximálnu dĺžku pracovného pomeru kontrolóra obce na najviac šesť rokov s možnosťou opätovného dohodnutia alebo predĺženia najviac na šesť rokov. V prechodných ustanoveniach sa upravuje, ako sa skončí pracovný pomer na určitú dobu dojednaný pred*

účinnosťou tohto zákona.“ Úplne ne-reflektovala *ratio legis* (účel) navrhovanej právnej úpravy a neponúkala žiadnu pomôcku pre aplikáciu prax. Z uvedeného dôvodu v situácii, ak by bol schválený návrh novely v pôvodnom navrhovanom znení, by sa správna prax obecných samospráv musela opätovne spoľahnúť iba na interpretáciu právnej vedy.

Pôvodným navrhovaným znením novely účinnej od 1. januára 2013 chcel teda zákonodarca zasiahnuť do právneho postavenia hlavných kontrolórov obcí dvojakým spôsobom:

1. Prechodným ustanovením mal zákonodarca úmysel *de iure* „zrovnoprávniť“ všetkých hlavných kontrolórov obcí, ktorým vznikol pracovný pomer pred 1. januárom 2013.
2. Negatívne však musím zhodnotiť pôvodnú navrhovanú dikciu § 18a ods. 6 zákona o obecnom zriadení. Dôvodom mojej kritiky je prílišná zložitnosť a interpretačná náročnosť pôvodne navrhovaného ustanovenia.

Podľa pôvodného navrhovaného znenia mala novela účinná od 1. januára 2013 dať obci ako zamestnávateľovi (Poznámka autora: *statutárom v pracovnoprávných vzťahoch obce je starosta obce*) na rozdiel od doterajšej právnej úpravy výber z dvoch alternatívnych možností uzatvorenia pracovnej zmluvy s hlavným kontrolórom obce. Navrhovanú dikciu zákona o obecnom zriadení: „*Pracovný pomer na určitú dobu možno dohodnúť najdlhšie na šesť rokov. Ak je hlavný kontrolór zvolený aj na nasledujúce funkčné obdobie, pracovný pomer na určitú dobu možno predĺžiť najviac o šesť rokov alebo opätovne dohodnúť najdlhšie na šesť rokov.*“ by totiž nebolo možné vykladať tak, že obec môže uzatvoriť s hlavným kontrolórom obce pracovný pomer iba na určitú dobu alebo iba na neurčitý čas.

Navrhovaná dikcia zákona ani jednu z uvedených alternatívnych možností nevyklučovala.

Podľa navrhovanej právnej úpravy teda obec mala mať možnosť uzatvoriť s hlavným kontrolórom obce buď:

- a) pracovnú zmluvu na určitú dobu alebo
- b) pracovnú zmluvu na neurčitý čas.

Pracovná zmluva na určitú dobu

Navrhovaná možnosť po 1. januári 2013 uzatvoriť pracovnú zmluvu s hlavným kontrolórom na určitú dobu mala predstavovať špeciálne hmotnoprávne ustanovenie vo vzťahu k všeobecnému ust. § 48 ods. 2 Zákonníka práce, podľa ktorého: „*Pracovný pomer na určitú dobu možno dohodnúť najdlhšie na dva roky. Pracovný pomer na určitú dobu možno predĺžiť alebo opätovne dohodnúť v rámci dvoch rokov najviac dvakrát.*“ Ak by sa však podľa navrhovaného znenia obec ako zamestnávateľ dohodla s hlavným kontrolórom na uzatvorenie pracovnej zmluvy na určitú dobu, malo byť možné takouto dohodou založiť pracovný pomer najdlhšie na šesť rokov, čím sa mala pokryť celá doba výkonu funkcie hlavného kontrolóra obce.

Pracovný pomer hlavného kontrolóra obce by v takomto prípade zanikol uplynutím času, na ktorý bol pracovný pomer dojednaný. Navrhovaná dikcia zákona o obecnom zriadení: „*Ak je hlavný kontrolór zvolený aj na nasledujúce funkčné obdobie, pracovný pomer na určitú dobu možno predĺžiť najviac o šesť rokov alebo opätovne dohodnúť najdlhšie na šesť rokov.*“ rešpektovala všeobecný trend pracovného práva zabrániť neustálemu reťazeniu pracovných pomerov na určitú dobu.

Podľa pôvodného navrhovaného znenia novely mala právna úprava účinná od 1. januára 2013 teda umožniť u každého hlavného kontrolóra obce zvoleného do funkcie po 1. januári 2013, aby s ním obec v prípade prvého funkčného obdobia po termíne 1. január 2013 uzatvorila pracovný pomer na určitú dobu maximálne v trvaní 6 rokov a v prípade opätovného zvolenia do jeho druhého funkčného obdobia s ním obec mala mať možnosť opätovne dohodnúť pracovný pomer na určitú dobu najdlhšie na šesť rokov, príp. mu jeho pracovný pomer na určitú dobu predĺžiť najviac o šesť rokov.

V prípade, ak by bola osoba hlavného kontrolóra zvolená do funkcie po 1. januári 2013 aj po tretíkrát, teda do tretieho funkčného obdobia počítajúc od 1. januára 2013, mala byť obec povinná uzatvoriť s týmto hlavným kontrolórom obce už pracovnú zmluvu na neurčitý čas. V takejto situácii by sa pracovný pomer hlavného kontrolóra obce s pracovnou zmluvou na neurčitý čas ukončil štandardnými spôsobmi skončenia pracovného pomeru v závislosti od skutočnosti odôvodňujúcej skončenie pracovného pomeru (Pozn.: *Pozri v predchádzajúcom texte*).

Navrhovaná právna úprava v uvedenom smere nerozlišovala medzi hlavnými kontrolórmí, u ktorých po 1. januári 2013 malo ísť o ich „prvý“ výkon funkcie, t. j. ktorí k 31. decembru 2012 nevykonávali funkciu hlavného kontrolóra obce a hlavnými kontrolórmí, ktorí boli k termínu 31. decembra 2012 vo výkone funkcie hlavného kontrolóra obce. Z uvedeného vyplýva, že prechodným ust. § 30e zákona o obecnom zriadení by zákonodarca „zrovnoprávnil“ aj obe tieto dve skupiny kontrolórov. Pri uzatváraní pracovného pomeru medzi obcou a novozvoleným hlavným kontrolórom obce po 1. januári 2013 malo byť teda právne irelevantné,

PRACOVNÉ PRÁVO

či osoba zvolená za hlavného kontrolóra túto funkciu vykonávala aj pred 1. januárom 2013 alebo nie.

Na tomto mieste musím ešte zdôrazniť, že akékoľvek názory, podľa ktorých malo dôjsť novelou účinnou od 1. januára 2013 k obmedzeniu výkonu funkcie hlavného kontrolóra obce maximálne na dve funkčné obdobia boli nesprávnou interpretáciou navrhovanej zákonnej úpravy. Takéto nesprávne právne názory vyplývali z nedôsledného rozlišovania vyššie uvedených dvoch rovín postavenia hlavného kontrolóra obce, a to roviny funkčnej a roviny pracovnoprávnej (Pozn.: *výklad k tomu pozri v predchádzajúcom texte*) a z nezohľadnenia tzv. hybridného postavenia hlavného kontrolóra obce. Hlavný kontrolór obce má v zmysle platnej právnej úpravy vždy po zvolení nárok na uzatvorenie pracovnej zmluvy s obcou, a ak právna úprava neumožňuje uzatvoriť s hlavným kontrolórom pracovný pomer na určitú dobu, obec je povinná s osobou hlavného kontrolóra uzatvoriť pracovnú zmluvu na neurčitý čas. V žiadnom prípade pôvodným znením novely navrhovaný právny režim nemal znamenať, že osoba by sa už po tretíkrát (nad rámec 12 rokov) nemohla uchádzať o funkciu hlavného kontrolóra obce, alebo že by do tejto funkcie nemohla byť zvolená. Akýkoľvek iná právna interpretácia by bola neprimeranou extenziou pracovnoprávnych inštitútov do funkčného statusu hlavného kontrolóra obce.

Pracovná zmluva na neurčitý čas

Z pôvodne navrhovaného znenia dikcie § 18a ods. 6 zákona o obecnom zriadení s účinnosťou od 1. januára 2013 nemala obci vyplývať povinnosť uzatvárať s hlavným kontrolórom obce pracovnú zmluvu počas prvého či druhého

funkčného obdobia nutne na určitú dobu. Starosta obce ako štatutár v pracovnoprávnych vzťahoch obce a zvolený hlavný kontrolór obce mali mať možnosť dohodnúť sa, že už po prvom zvolení (analogicky aj po druhom zvolení) uzatvorí pracovnú zmluvu na neurčitý čas. Akýkoľvek iný výklad by odporoval už samotnej podstate súkromného práva, kde pre oblasť pracovnoprávnych vzťahov ako súkromnoprávnych vzťahov treba aplikovať zásadu: „je dovolené všetko, čo nie je zakázané“. Na uvedenom pravidle nemení nič ani skutočnosť, že v pozícii zamestnávateľa by *in concreto* (v danom prípade) vystupovala obec ako verejnoprávna korporácia neštátneho typu.

Ak by obec uzatvorila s hlavným kontrolórom obce pracovnú zmluvu na neurčitý čas, tak v takom prípade by po zániku výkonu funkcie hlavného kontrolóra obce z niektorého z dôvodov uvedených v § 18a ods. 8 zákona o obecnom zriadení pracovný pomer hlavného kontrolóra obce *ipso facto* (automaticky) nekončil a bolo by ho potrebné ukončiť v súlade s platnou právnou úpravou obsiahnutou v Zákonníku práce. V takejto situácii by prichádzalo do úvahy viacero alternatív skončenia pracovného pomeru (Pozn.: *Výklad o spôsoboch skončenia pracovného pomeru hlavného kontrolóra obce na neurčitý čas pozri vyššie – v právnom režime účinnom od 1. septembra 2011 do 31. decembra 2012*).

Záverom k otázke pracovnoprávneho vzťahu hlavného kontrolóra k obci uvádzam, že pôvodná naformulovaná dikcia novely účinnej od 1. januára 2013 bola opäť zbytočne zložitá a výkladovo náročná, čím vznikala odôvodnená obava, že obecné samosprávy ju budú vykladať znovu nesprávne a opätovne dôjde v aplikačnej praxi v priebehu nasledujúcich rokov

k pochybeniam. Zároveň som presvedčený, že nastolená problematika by sa opätovne stala predmetom rozsiahlych právnych diskusií v odbornej verejnosti. V roviny právnych úvah si dokonca dovoľujem vysloviť pochybnosť, či zákonodarcu chcel novelou skutočne dosiahnuť také účinky, ktoré by navrhovanou formuláciou, ak by bola schválená v pôvodnom znení, aj skutočne zaviedol. Ako som už vyššie uviedol, dôvodová správa nám žiadnu odpoveď nedávala. Z uvedeného dôvodu považujeme výslednú konečnú dikciu novely účinnej od 1. januára 2013 v porovnaní s jej pôvodne navrhovaným znením za výkladovo jednoduchšiu, jednoznačnejšiu a v konečnom dôsledku aj aplikačne pozitívnejšiu.

JUDr. Jozef Tekeli

Katedra ústavného práva
a správneho práva

Právnická fakulta UPJŠ v Košiciach

Literatúra:

- [1] DEMEK, P.: *Pracovnoprávne aspekty statusu hlavného kontrolóra*. In *Spravodajca územnej samosprávy*. ISSN 1336-6475, 2008, roč. IV, č. 1, s. 5-8.
- [2] VEVERKOVÁ, I.: *Úprava postavenia hlavného kontrolóra v základných vnútorných normách obce*. In *Právo pre ROPO a obce v praxi*. ISSN 1337-7523, 2010, roč. III, č. 5, s. 2.
- [3] BRIESTENSKÝ, L.: *Pracovnoprávny rámec činnosti hlavného kontrolóra v miestnej samospráve*. In *Právo pre ROPO a obce v praxi*. ISSN 1337-7523, 2009, roč. II, č. 5, s. 15.
- [4] THURZOVÁ, M.: *Pracovné vzťahy v obecnej samospráve a ich právna regulácia (II.)*. In *Právo pre ROPO a obce v praxi*. ISSN 1337-7523, 2011, roč. IV, č. 2, s. 6.
- [5] BRIESTENSKÝ, L.: *Zmeny v pracovných pomeroch na určitú dobu významne upravili kvalitu pracovnoprávnych vzťahov*. In *Právo pre ROPO a obce v praxi*. ISSN 1337-7523, 2012, roč. V, č. 2, s. 15.
- [6] BRIESTENSKÝ, L.: *Zmeny v pracovných pomeroch na určitú dobu významne upravili kvalitu pracovnoprávnych vzťahov*. In *Právo pre ROPO a obce v praxi*. ISSN 1337-7523, 2012, roč. V, č. 2, s. 14.
- [7] VEVERKOVÁ, I.: *Úprava postavenia hlavného kontrolóra v základných vnútorných normách obce*. In *Právo pre ROPO a obce v praxi*. ISSN 1337-7523, 2010, roč. III, č. 5, s. 2.

NAŠA PORADŇA

kon č. 553/2003 Z. z.), na odmenu pre hlavného kontrolóra niet právneho podkladu. Hlavný kontrolór je totiž z pôsobnosti tohto zákona výslovne vylúčený podľa § 1 ods. 3 písm. a). V takomto prípade je k dispozícii len odmena na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva podľa § 18c ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p.

Ak samospráva uplatňuje vlastný poriadok odmeňovania zamestnancov obce vydaný starostom podľa § 13 ods. 4 písm. d) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p., závisí len od jeho obsahu, či je táto možnosť k dispozícii. Ak by vlastný poriadok odmeňovania odmenu nevylúčil a hlavný kontrolór by splnil podmienky, ktoré sú pre priznanie

odmeny upravené, bolo by ju možné udeliť. Situácia teda závisí od toho, či má samospráva vlastný poriadok odmeňovania zamestnancov obce vydaný starostom. To je cesta, ako možno odmeňovať zamestnancov bez obmedzení, ktoré vyplývajú zo zákona č. 553/2003 Z. z.

Na otázky odpovedal:
Mgr. Ladislav Briestenský

INFORMUJEME

Výber z legislatívy

ZO ZBIERKY ZÁKONOV VYBERÁME:

Rozhodnutie predsedu Národnej rady SR č. 331/2012 Z. z. o vyhlásení nových volieb do orgánov samosprávy obcí. Rozhodnutie nadobudlo účinnosť 9. 11. 2012.

Zákon č. 335/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v z. n. p. a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Zákon nadobudne účinnosť 1. 1. 2013.

Zákon č. 341/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov. Zákon nadobudol účinnosť 1. 12. 2012.

Zákon č. 343/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zákon nadobudne účinnosť 1. 1. 2013.

Zákon č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zákon nadobudne účinnosť 1. 1. 2013.

Zákon č. 354/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 401/1990 Zb. o meste Košice v znení neskorších predpisov. Zákon nadobudne účinnosť 1. 1. 2013.

Zákon č. 355/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 260/2011 Z. z. o ukončení a spôsobe usporiadania niektorých nájomných vzťahov k bytom a o doplnení zákona o cenách v znení neskorších predpisov. Zákon nadobudol účinnosť 23. 11. 2012.

Oznámenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR č. 359/2012 Z. z. o vydaní výnosu, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky z 5. mája 2011 č. 536/2011-100 o podrobnostiach pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a pri rozvoji vidieka v znení neskorších predpisov. Zákon nadobudol účinnosť 1. 12. 2012

Zákon č. 361/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákoník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Zákon nadobudne účinnosť 1. 1. 2013.

Nariadenie vlády SR č. 369/2012 Z. z., ktorým sa mení nariadenie vlády SR č. 488/2010 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou priamych platieb v znení nariadenia vlády SR č. 495/2011 Z. z. Nariadenie vlády nadobudne účinnosť 1. 1. 2013.

Zákon č. 371/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v z. n. p. Zákon nadobudol účinnosť 1. 12. 2012.

Z FINANČNÉHO SPRAVODAJCU VYBERÁME:

V čísle 9/2012 bolo dňa 30. 11. 2012 uverejnené:

Štátne výkazníctvo

Opatrenie Ministerstva financií SR z 22. novembra 2012 č. MF/21513/2012-31, ktorým sa ustanovuje usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy.

Zdroj: www.zbierka.sk

Vydáva IURA EDITION, spol. s r. o., člen skupiny Wolters Kluwer, Oravská 17, 821 09 Bratislava, tel.: (02) 58 10 20 10, fax: (02) 58 10 20 18; IČO: 313 48 262

Šéfredaktorka: Ing. Klára Glosíková; Redaktorka: Ing. Ludmila Lipovská Lišková, Ing. Dana Žňavová, Odborný garant: Ing. Janka Mahďáková, Predplatné a distribúcia: Dana Podbehlá, tel.: (02) 58 10 20 18, fax: (20) 58 10 20 18; Internet: www.iura.sk;

Inzercia: Ing. Jana Sasková, tel.: (02) 58 10 20 12; Adresa redakcie: Oravská 17, 821 09 Bratislava, tel.: (02) 58 10 20 28, fax: (02) 58 10 20 18, e-mail: obec@iura.sk.

Nevyžiadané príspevky nevraciam. Pretlač a akékoľvek šírenie je povolené len so súhlasom redakcie. Za správnosť údajov uvedených v článkoch zodpovedajú ich autori. Objednávky predplatného automaticky predlžujeme na ďalší rok. Prípadné zrušenie odberu uskutočnite písomne vždy v mesiaci február. Ročné predplatné je 62,64 € vrátane DPH, poštovného a balného.

Tlač: Stredná odborná škola polygrafická, Bratislava, www.polygraficka.sk;

Návrh a grafická úprava obálky: Photodesign Ltd., www.photodesign.sk

Zadané do tlače: 6. 12. 2012

© IURA EDITION, spol. s r. o., 2012

EV 2728/08

ISSN 1337-7523

